

یادداشت

بهبود فضای کسب و کار، راهکاری عملیاتی برای تحقق اهداف بهره‌وری کشور است

رضاوفایی یگانه

معاونت اقتصادی اتاق تعاون ایران

ارتقای سطح بهره‌وری و استفاده بهینه از عوامل تولید جهت تحقق رشد اقتصادی و ایجاد ارزش افزوده همواره مورد تأکید سیاستگذاران کشور بوده است و در اسناد بالادستی همانند سیاست‌های کلی ابلاغی و قوانین توسعه پنج ساله، مأموریت تحقق بیش از یک‌سوم از رشد اقتصادی کشور را بر عهده بهره‌وری و متولیان آن گذاشته است. تحقق این هدف در سطح کلان از طریق زیر امکان‌پذیر است: اصلاح فضای کسب و کار (حذف مقررات زائد، حذف قیمت‌گذاری‌های دستوری، مقابله با توم‌های بالا و ناکارآمدی قیمت‌های نسبی، دسترسی به منابع مالی و سهولت تأمین مالی و...) حرکت منابع به سمت فعالیت‌های با نرخ بازده بالا (برنامه‌ریزی مبتنی بر آمایش سرزمین و مزیت‌های جغرافیایی، امکان‌پذیری استفاده از مزیت تجارت بین‌الملل، حذف محدودیت‌های مقداری در تجارت و...)

بعد از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و به منظور بهبود فضای کسب و کار کشور، قوانین و مقررات مختلفی در کشور تصویب شده است از جمله قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن که مصوب سال ۱۳۹۹ است.

مهم‌ترین رویکردهای این قانون شامل: شفاف‌سازی و ساده‌سازی فرایند صدور مجوزها-الکترونیکی نمودن فرایند صدور مجوز- کاهش زمان و هزینه صدور مجوز- افزایش مسئولیت‌پذیری مراجع صدور مجوز- حذف دلایل غیرمنطقی (همانند اشباع بودن بازار) در رد مجوزهای فعالان اقتصادی

بررسی فعالان اقتصادی نشان می‌دهد که عملکرد وزارت امور اقتصادی و دارایی و مرکز پیش فضای کسب و کار این وزارتخانه طی دو سال گذشته جهت اجرای قانون مذکور قابل‌تسحیح بوده است.

برگزاری مستمر جلسات هیأت مقررات‌زادایی، ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی جهت حسن اجرای قانون، برگزاری جلسات مکرر با فعالان اقتصادی غیردولتی، ایجاد اطلاعاتی جامع در خصوص شرایط صدور مجوزها و اصلاح برخی از آنها در حد اختیارات هیأت مقررات‌زادایی، احصای پیشنهادهای جهت اصلاح قوانین و مقررات منطبق با واقعیت‌های اقتصادی کشور... از مهم‌ترین اقدامات مؤثر این وزارتخانه بوده است. اقدامات مذکور در ایجاد بستری جهت ارتقای سطح بهره‌وری کشور و امکان‌پذیری جهت هم‌افزایی و همدلی بین دولت و بخش غیردولتی جهت تحقق اهداف اقتصادی کشور مؤثر بوده است.

مشارکت روبه‌رو بوده به طوری که جایگاه آن در میان نرخ مشارکت استان‌های کشور از پله هشتم به دوم ارتقا پیدا کرده است.

در بهار سال گذشته، اردیبهل هشتمین استان کشور از نظر نرخ مشارکت بوده است. به عبارت دیگر، نرخ مشارکت اردیبهل در بهار سال ۱۴۰۱ معادل ۴۴ درصد بوده اما با افزایش قابل توجهی به ۴۸٫۳ درصد در بهار سال ۱۴۰۲ رسیده است.

در بهار امسال نسبت به بهار سال گذشته، نرخ مشارکت اقتصادی استان‌های زنجان، اردیبهل، گیلان، آذربایجان غربی، مازندران، خراسان شمالی، یزد، همدان، آذربایجان شرقی، قزوین، کردستان، خراسان رضوی، لرستان، کرمانشاه و هرمزگان بالاتر میانگین کشوری بوده است. نکته قابل تأمل اینکه در بهار امسال نرخ مشارکت اقتصادی استان‌های اصفهان، خوزستان، خراسان جنوبی و تهران که کمتر از میانگین کشوری نرخ مشارکت اقتصادی داشته‌اند نیز نسبت به بهار سال گذشته با افزایش

این نرخ روبه‌رو بوده‌اند. به معنای دیگر، در بهار امسال نسبت به بهار سال گذشته، نرخ مشارکت اقتصادی در استان‌های کشور مثل نرخ میانگین کل کشور بهبود یافته است. کاهش نرخ بیکاری همزمان با افزایش نرخ مشارکت اقتصادی، از بهبود بازار کار و افزایش اشتغالزایی حکایت می‌کند. نکته دیگر اینکه بازار کار به گونه‌ای شده که بستر لازم برای اشتغالزایی فراهم شده که حالا کارجویان تمایل بیشتری برای ورود به این بازار دارند.

نکته قابل توجه اینکه در بین استان‌هایی که بیشترین نرخ مشارکت اقتصادی را از آن خود کرده‌اند، استان‌های کم‌برخورد و استان‌های نیمه صنعتی نیز دیده می‌شود که نشان از توسعه متوازن بازار اشتغال دارد.

نرخ بیکاری تک رقمی در ۲۴ استان
گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد نرخ بیکاری در برخی استان‌ها بسیار پایین‌تر از متوسط کشوری است و برخی استان‌ها هم بالاتر از این نرخ است.

در مجموع در بین ۳۱ استان کشور، نرخ بیکاری در ۲۴ استان تک‌رقمی و ۷ استان دورقمی است. کمترین نرخ بیکاری متعلق به استان‌های زنجان ۴٫۹ درصد، مرکزی ۵٫۸ درصد، گیلان ۶٫۱ درصد، ایلام ۶٫۸ درصد، بوشهر ۶٫۹ درصد، آذربایجان غربی ۶٫۷ درصد، سمنان ۶٫۷ درصد، فارس ۶٫۹ درصد، کهگیلویه و بویراحمد ۶٫۹ درصد و یزد ۷٫۲ درصد است.

نه خود بدهی که این «سود مرکب بدهی» است که تولید را زمین می‌زند. اگر شرایط به گونه‌ای تغییر کند که بیشترین تسهیلات بانکی با کمترین سود و با بالاترین اولویت به واحدها و کارخانجات تولیدی کشور پرداخت شود و در بازپرداخت این تسهیلات تا جای ممکن همراهی و مساعدت شکیبانه به عمل آید، کام بلندی در راستای رونق تولید ملی برداشته می‌شود و باید بپذیریم چرخ‌های تولید بدون دست‌های حمایتگر دولت هرگز روی غلتک نمی‌افتد.

جزئیات کاهش نرخ بیکاری در استان‌ها

در بهار امسال نسبت به بهار سال گذشته کمترین نرخ بیکاری متعلق به استان‌های زنجان ۴٫۹ درصد، مرکزی ۵٫۸ درصد، گیلان ۶٫۱ درصد، ایلام ۶٫۸ درصد، بوشهر ۶٫۹ درصد، آذربایجان غربی ۶٫۷ درصد، سمنان ۶٫۷ درصد، فارس ۶٫۹ درصد، کهگیلویه و بویراحمد ۶٫۹ درصد و یزد ۷٫۲ درصد است

عکس: ابوالفضل نسایی/ایران

در بهار سال گذشته بیشترین نرخ مشارکت اقتصادی در استان‌ها را زنجان با ۴۷٫۸ درصد به خود اختصاص داده بود که در بهار امسال نیز همین استان همچنان بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی را این بار با افزایش ۳٫۱ درصدی نسبت به بهار سال گذشته است

استان همچنان بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی را این بار با افزایش ۳٫۱ درصدی نسبت به بهار سال گذشته از آن خود کرده است

می‌شود که حتماً در جست‌وجوی شغل بوده یا تمایل به کار کردن داشته باشد. به عبارت دیگر، اگر شخصی بیکار باشد و دنبال شغل نگردد یا اگر موقعیت شغلی مناسبی برای او پیدا شد تمایلی به کار کردن نداشته باشد، بیکار در نظر گرفته نمی‌شود. به‌طور کلی، زمانی که نرخ بیکاری کاهش می‌یابد نمی‌توان با قطعیت گفت که تعداد بیکاران کمتر شده است، چرا که اگر کاهش نرخ بیکاری با کاهش نرخ مشارکت همراه باشد به این معنی است که بخشی از جمعیت در سن کار که پیش‌تر در جست‌وجوی شغل بوده‌اند، اکنون ناامید شده و دیگر به دنبال کار نمی‌گردند. به عبارت دیگر، بیکاری آنها قطعی شده است.

استان اردیبهل نیز با افزایش نرخ مشارکت اقتصادی در دو استان با کمترین نرخ بیکاری

بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی متعلق به استان‌های زنجان با ۵۰٫۹ درصد و گیلان با ۴۷٫۲ درصد است. در واقع در حالی که استان زنجان با نرخ بیکاری ۴٫۹ درصد کمترین نرخ بیکاری را به ثبت رسانده است و استان گیلان با نرخ بیکاری ۶٫۱ درصد رتبه سوم را در پایین‌ترین نرخ بیکاری به ثبت رسانده است، بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی با همان نسبت افراد متقاضی کار به کل جمعیت ۱۵ ساله، متعلق به این دو استان است.

مشکل دار به جامعه کار و تولید کشور داده شد و راه تملک واحدها به دلیل بدهی بانکی را تماماً مسدود کرد. احسان سهرابی، فعال کارگری با بیان اینکه سهرابی رئیس‌جمهور در شورای عالی اشتغال بسیار مثبت است و می‌تواند مانع تعطیلی صدها واحد تولیدی شود به «آنبه آنلاین» گفت: با تملک واحدها معمولاً تأمین نقدینگی در گردش و خرید مواد اولیه متوقف و این موضوع در مدت کوتاهی منجر به تعطیلی خطوط تولید و بیکاری کارگران می‌شود.

او افزود: بانک‌ها نباید با واحدهای تولیدی و کارآفرینان مانند مشتریان عادی برخورد کنند. بهره بانکی، بهره مرکب و مزایده گذاشتن دارایی‌های واحدهای تولیدی که در واقع ماشین‌آلات و دستگاه‌های خطوط تولید هستند، کاملاً نادرست و در تضاد با رویکردهای حمایت از تولید است.

فرض کنیم سه هزار واحد در تملک بانک‌ها و فعالیت آنها متوقف باشد، حتی اگر هر واحد فقط ۲۰۰ کارگر داشته

استان همچنان بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی را این بار با افزایش ۳٫۱ درصدی نسبت به بهار سال گذشته از آن خود کرده است. افزایش تعداد استان‌های کشور به لحاظ نرخ مشارکت اقتصادی و همچنین رشد نرخ آنها در بهار امسال نسبت به بهار سال گذشته نشان از بهبود بازار کار دارد، چنانچه تمایل کارجویان برای یافتن کار افزایش یافته است. نرخ مشارکت نشان می‌دهد که چه درصدی از افراد در سن کار (۱۵ سال و بیشتر) را جمعیت فعال تشکیل می‌دهد. جمعیت فعال به تعداد افرادی گفته می‌شود که در اشتغال قرار دارند و بیکار یا شاغل هستند. نکته مهم در تعریف جمعیت فعال این است که فرد بیکار، فردی در نظر گرفته

استان همچنین بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی را این بار با افزایش ۳٫۱ درصدی نسبت به بهار سال گذشته از آن خود کرده است. افزایش تعداد استان‌های کشور به لحاظ نرخ مشارکت اقتصادی و همچنین رشد نرخ آنها در بهار امسال نسبت به بهار سال گذشته نشان از بهبود بازار کار دارد، چنانچه تمایل کارجویان برای یافتن کار افزایش یافته است. نرخ مشارکت نشان می‌دهد که چه درصدی از افراد در سن کار (۱۵ سال و بیشتر) را جمعیت فعال تشکیل می‌دهد. جمعیت فعال به تعداد افرادی گفته می‌شود که در اشتغال قرار دارند و بیکار یا شاغل هستند. نکته مهم در تعریف جمعیت فعال این است که فرد بیکار، فردی در نظر گرفته

بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی در دو استان با کمترین نرخ بیکاری

بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی متعلق به استان‌های زنجان با ۵۰٫۹ درصد و گیلان با ۴۷٫۲ درصد است. در واقع در حالی که استان زنجان با نرخ بیکاری ۴٫۹ درصد کمترین نرخ بیکاری را به ثبت رسانده است و استان گیلان با نرخ بیکاری ۶٫۱ درصد رتبه سوم را در پایین‌ترین نرخ بیکاری به ثبت رسانده است، بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی با همان نسبت افراد متقاضی کار به کل جمعیت ۱۵ ساله، متعلق به این دو استان است.

مشکل دار به جامعه کار و تولید کشور داده شد و راه تملک واحدها به دلیل بدهی بانکی را تماماً مسدود کرد. احسان سهرابی، فعال کارگری با بیان اینکه سهرابی رئیس‌جمهور در شورای عالی اشتغال بسیار مثبت است و می‌تواند مانع تعطیلی صدها واحد تولیدی شود به «آنبه آنلاین» گفت: با تملک واحدها معمولاً تأمین نقدینگی در گردش و خرید مواد اولیه متوقف و این موضوع در مدت کوتاهی منجر به تعطیلی خطوط تولید و بیکاری کارگران می‌شود.

او افزود: بانک‌ها نباید با واحدهای تولیدی و کارآفرینان مانند مشتریان عادی برخورد کنند. بهره بانکی، بهره مرکب و مزایده گذاشتن دارایی‌های واحدهای تولیدی که در واقع ماشین‌آلات و دستگاه‌های خطوط تولید هستند، کاملاً نادرست و در تضاد با رویکردهای حمایت از تولید است.

فرض کنیم سه هزار واحد در تملک بانک‌ها و فعالیت آنها متوقف باشد، حتی اگر هر واحد فقط ۲۰۰ کارگر داشته

رشد جمعیت فعال با جهش اشتغالزایی در استان‌ها

افزایش نرخ مشارکت اقتصادی در ۱۵ استان بیشتر از میانگین کشوری

اشغال

ایلیا پیرولی

روزنامه نگار

از ۷۲۸ هزار نفر افزایش را نشان می‌دهد؛ جمعیت شاغل در بهار امسال ۲۴ میلیون و ۳۰۵ هزار نفر بوده است.

جمعیت بیکار (افراد بیکاری که متقاضی کار هستند) در بهار ۲۰۲ با ۲۳۵ هزار نفر کاهش به ۲ میلیون و ۱۶۴ هزار نفر رسیده است.

در حوزه اشتغال جوانان، نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله از ۲۴ درصد به ۲۱٫۶ درصد و نرخ بیکاری جوانان ۱۸ تا ۳۵ ساله از ۱۶٫۶ درصد به ۱۵٫۵ درصد کاهش یافته است.

نرخ مشارکت اقتصادی در استان‌ها
طبق این داده‌ها، نرخ مشارکت اقتصادی در استان‌ها نیز افزایشی بوده، به طوری که در بهار سال ۱۴۰۱، نرخ مشارکت اقتصادی ۱۴ استان بالاتر از میانگین کشوری بود اما در بهار امسال تعداد استان‌ها به ۱۵ استان افزایش یافته است. نرخ مشارکت اقتصادی این استان‌ها نیز در بهار امسال نسبت به بهار سال گذشته با افزایش مواجه شده است. به عبارتی در بهار سال گذشته بیشترین نرخ مشارکت اقتصادی در استان‌ها، زنجان با ۴۷٫۸ درصد به خود اختصاص داده بود که در بهار امسال نیز همین

بالاترین نرخ مشارکت اقتصادی استان‌ها در بهار سال گذشته، ۴۷٫۸ درصد بود که در بهار سال ۱۴۰۲، این نرخ با جهش ۳٫۱ درصدی از ۴۷٫۸ درصد به ۵۰٫۹ درصد رسیده است. به عبارتی در بهار سال ۱۴۰۲، ۱۵ استان نرخ مشارکت اقتصادی شان بیشتر از میانگین کل کشور بوده است.

بر پایه داده‌های مرکز آمار از وضعیت اشتغال کشور، در بهار امسال نسبت به سه ماهه اول بهار سال ۱۴۰۱، نرخ مشارکت اقتصادی کشور با افزایش ۰٫۳ درصدی از ۴۰٫۲ درصد به ۴۱٫۲ درصد ارتقا یافته است. تعداد افراد فعال (متقاضی کار اعم از شاغل و بیکار) ۲۶ میلیون و ۴۶۹ هزار نفر بوده است که نسبت به بهار سال گذشته ۴۹۲ هزار نفر افزایش داشته و کاهش یک درصدی نرخ بیکاری در بهار امسال نسبت به بهار گذشته با وجود افزایش افراد متقاضی کار تحقق یافته است. بر این اساس، تعداد افراد شاغل در بهار ۱۴۰۲ نسبت به بهار ۱۴۰۱ بیش

واحدهای تولیدی

گزارش منتشر شده در اسفندماه ۱۴۰۰، حدود ۵۸ درصد کارخانه‌های تملیکی غیرفعال شده‌اند، به عبارتی ۵۸ درصد واحدهای تولیدی که تا آن تاریخ به علت بدهی سنگین و پرداخت نشده به تملک بانک‌ها درآمده‌اند، دیگر هیچ زمان نتوانسته‌اند سر پا بایستند و ناچاراً تعطیل شده‌اند.

از مهم‌ترین نمونه‌های تاریخی تعطیلی واحدها به دلیل بدهی بانکی در سرنوشته دو برند قدیمی «ارج» و «آزمایش» تبلور یافته است. کارخانه قدیمی ارج بعد از دهه‌ها فعالیت و ارزش‌آفرینی در تولید ناخالص ملی، به دلیل بدهی به تملک بانک ملی درآمد و دیگر هیچ زمان احیا نشد. مشکل اصلی از نحوه برخورد نظام بانکی با بدهی بخش تولید است. بانک‌ها برای وصول مطالبات خودشان فارغ از اینکه آن واحد تولیدی است یا غیرتولیدی، نسبت به صدور اجراییه اقدام می‌کنند، اگر بدهکار بدهی خودش را نپردازد بانک از محل وسایلی که در کارخانه‌ها یا واحدهای تولیدی

ممنوعیت تملک واحدهای تولیدی توسط بانک‌ها گامی به سوی رشد تولید و اشتغالزایی

عکس: ایران

مشکل دار به جامعه کار و تولید کشور داده شد و راه تملک واحدها به دلیل بدهی بانکی را تماماً مسدود کرد. احسان سهرابی، فعال کارگری با بیان اینکه سهرابی رئیس‌جمهور در شورای عالی اشتغال بسیار مثبت است و می‌تواند مانع تعطیلی صدها واحد تولیدی شود به «آنبه آنلاین» گفت: با تملک واحدها معمولاً تأمین نقدینگی در گردش و خرید مواد اولیه متوقف و این موضوع در مدت کوتاهی منجر به تعطیلی خطوط تولید و بیکاری کارگران می‌شود.

او افزود: بانک‌ها نباید با واحدهای تولیدی و کارآفرینان مانند مشتریان عادی برخورد کنند. بهره بانکی، بهره مرکب و مزایده گذاشتن دارایی‌های واحدهای تولیدی که در واقع ماشین‌آلات و دستگاه‌های خطوط تولید هستند، کاملاً نادرست و در تضاد با رویکردهای حمایت از تولید است.

فرض کنیم سه هزار واحد در تملک بانک‌ها و فعالیت آنها متوقف باشد، حتی اگر هر واحد فقط ۲۰۰ کارگر داشته